2026/1099

18.5.2026

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2026/1099,

27. aprill 2026,

mis käsitleb Euroopa Liidu nimel laevade sundmüügi rahvusvahelisi tagajärgi käsitleva Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni („laevade sundmüügi Pekingi konventsioon“) sõlmimist

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 81 lõike 2 punkte b ja c koostoimes artikli 218 lõike 6 teise lõigu punkti a alapunktiga v,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi nõusolekut [1]

ning arvestades järgmist:

(1) ÜRO Peaassamblee võttis 7. detsembril 2022 New Yorgis vastu laevade sundmüügi rahvusvahelisi tagajärgi käsitleva Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni (edaspidi „laevade sundmüügi Pekingi konventsioon“ või „konventsioon“).

(2) Vastavalt nõukogu otsusele (EL) 2024/414 [2] allkirjastati konventsioon 14. märtsil 2024 liidu nimel tema ainupädevusse kuuluvates küsimustes, eeldusel et see hiljem sõlmitakse.

(3) Konventsioon on esimene rahvusvaheline kokkulepe, millega nähakse ette sundmüügi rahvusvaheliste tagajärgede rakendamise ühtlustatud kord, säilitades samal ajal sundmüügi menetlust ja koormatistest vaba omandiõiguse saamise tingimusi reguleeriva riigisisese õiguse. Konventsioon tugevdab kehtivat rahvusvahelist õigusraamistikku laevanduse ja meresõidu valdkonnas ning annab väärtusliku panuse harmooniliste rahvusvaheliste majandussuhete arendamisse. Tagades õiguskindluse seoses omandiõigusega, mille ostja saab rahvusvaheliselt seilava laeva suhtes, on konventsiooni eesmärk maksimeerida hinda, mida laeva eest on võimalik turult saada, ja võlausaldajate vahel jaotamisele kuuluvat tulu ning edendada rahvusvahelist kaubandust. Seetõttu on soovitatav, et konventsiooni hakatakse kohaldama võimalikult kiiresti.

(4) Kuna konventsiooniga kehtestatakse laevade sundmüügi rahvusvahelisi tagajärgi käsitlev ühtne kord, aitab selle liidu nimel sõlmimine tagada õiguskindlust ja prognoositavust rahvusvahelisel ja Euroopa tasandil; need on peamised eesmärgid, mis liidul tuleb oma tegevusega saavutada kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikli 3 lõikega 5.

(5) Liit arendab õigusalast koostööd piiriülese toimega tsiviilasjades, lähtudes kohtuotsuste ja kohtuväliste otsuste vastastikuse tunnustamise põhimõttest. Sellega seoses on liidu seadusandja võtnud muu hulgas vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EL) nr 1215/2012 [3] ja (EL) 2020/1784 [4]. Seetõttu on liidul nimetatud määrustega hõlmatud küsimustes ainupädevus, samas kui muud konventsiooniga hõlmatud küsimused tema pädevusse ei kuulu.

---

[1] 26. märtsi 2026. aasta nõusolek (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

[2] Nõukogu 21. detsembri 2023. aasta otsus (EL) 2024/414, mis käsitleb Euroopa Liidu nimel ÜRO Peaassamblee poolt 7. detsembril 2022 New Yorgis vastu võetud laevade sundmüügi rahvusvahelisi tagajärgi käsitleva Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni allkirjastamist (ELT L, 2024/414, 29.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/414/oj).

[3] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määrus (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades (ELT L 351, 20.12.2012, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1215/oj).

[4] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2020. aasta määrus (EL) 2020/1784, mis käsitleb kohtu- ja kohtuväliste dokumentide liikmesriikides kättetoimetamist tsiviil- ja kaubandusasjades (ELT L 405, 2.12.2020, lk 40, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/1784/oj).

(6) Liit peaks saama konventsiooniosaliseks üksnes liidu ainupädevusse kuuluvates küsimustes, nimelt niivõrd, kui konventsiooni asjakohased sätted võivad mõjutada ühiseid norme või muuta nende kohaldamisala. Praegu on liidul ainupädevus seoses konventsiooni teatavate sätetega, mis käsitlevad tsiviilasjades tehtava õigusalase koostööga seotud küsimusi, nagu on täpsustatud lisatud deklaratsioonis liidu pädevuse kohta, ning liikmesriigid säilitavad oma pädevuse niivõrd, kui konventsioon ei mõjuta ühiseid norme ega muuda nende kohaldamisala. Liidu ühinemine konventsiooniga tema ainupädevusse kuuluvates küsimustes ei piira liikmesriikide õigust ratifitseerida konventsioon nende pädevusse kuuluvates küsimustes.

(7) Konventsioonis on sätestatud, et piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsioon esitab deklaratsiooni, milles on täpsustatud need konventsiooniga reguleeritavad küsimused, milles tema liikmesriigid on pädevuse talle üle andnud. Samuti on konventsioonis sätestatud, et kõnealune deklaratsioon esitatakse allkirjastamise, ratifitseerimise, heakskiitmise või ühinemise ajal. Konventsiooni allkirjastamise ajal esitas liit deklaratsiooni, milles on märgitud tema pädevus konventsiooniga reguleeritavates küsimustes.

(8) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artiklite 1 ja 2 kohaselt ja ilma et see piiraks kõnealuse protokolli artikli 4 kohaldamist, ei osale Iirimaa käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.

(9) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.

(10) Konventsioon ja lisatud deklaratsioon liidu pädevuse kohta tuleks heaks kiita,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Laevade sundmüügi rahvusvahelisi tagajärgi käsitlev Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsioon (edaspidi „konventsioon“) kiidetakse heaks.

Konventsiooni tekst on lisatud käesolevale otsusele.

Artikkel 2

Lisatud deklaratsioon liidu pädevuse kohta kiidetakse heaks vastavalt konventsiooni artikli 20 lõikele 1.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* ([5]).

Luxembourg, 27. aprill 2026

Nõukogu nimel

eesistuja

M. PANAYIOTOU

([5]) Nõukogu peasekretariaat avaldab konventsiooni jõustumise kuupäeva *Euroopa Liidu Teatajas.*

LISA

Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Peaassamblee poolt 7. detsembril 2022 New Yorgis vastu võetud laevade sundmüügi rahvusvahelisi tagajärgi käsitleva Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni („laevade sundmüügi Pekingi konventsioon“) artikli 18 lõike 2 kohane deklaratsioon, mis käsitleb Euroopa Liidu pädevust nendes konventsiooniga reguleeritavates küsimustes, milles liikmesriigid on andnud oma pädevuse üle Euroopa Liidule

Laevade sundmüügi rahvusvahelisi tagajärgi käsitleva Pekingi konventsiooni (edaspidi „konventsioon“) artikli 18 lõikes 1 on sätestatud, et piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsioon, millesse kuuluvad suveräänsed riigid ja mille pädevuses on teatavad konventsiooniga reguleeritavad küsimused, võib konventsioonile alla kirjutada. Konventsiooni artikli 18 lõikes 2 on sätestatud, et piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsioon esitab deklaratsiooni, milles on täpsustatud need konventsiooniga reguleeritavad küsimused, milles tema liikmesriigid on pädevuse kõnealusele organisatsioonile üle andnud. Euroopa Liit on otsustanud konventsiooni sõlmida ja kordab selle allkirjastamisel 14. märtsil 2024 esitatud deklaratsiooni.

Niivõrd kui need sätted võivad mõjutada ühiseid norme või muuta punktides a ja b osutatud õigusaktide kohaldamisala, on konventsiooniga reguleeritavad küsimused, milles liikmesriigid on andnud oma pädevuse üle Euroopa Liidule ja milles Euroopa Liidul on ainupädevus Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 3 lõike 2 tähenduses, järgmised:

a) konventsiooni artikkel 9 („Sundmüügi tühistamise ja peatamise pädevus“) seoses kohtualluvuse normidega, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määruses (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades (ELT L 351, 20.12.2012, lk 1), ning

b) konventsiooni artikkel 4 („Sundmüügi teade“) seoses kohtu- ja kohtuväliste dokumentide tsiviil- ja kaubandusasjades kättetoimetamist (dokumentide kättetoimetamine) käsitlevate normidega, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2020. aasta määruses (EL) 2020/1784, mis käsitleb kohtu- ja kohtuväliste dokumentide liikmesriikides kättetoimetamist tsiviil- ja kaubandusasjades (ELT L 405, 2.12.2020, lk 40).

Euroopa Liidu pädevus, mis tuleneb Euroopa Liidu lepingust (ELi leping) ja ELi toimimise lepingust, muutub oma olemuse tõttu pidevalt. Aluslepingute raames võivad pädevad institutsioonid teha otsuseid, millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu pädevuse ulatus. Seetõttu jätab Euroopa Liit endale õiguse käesolevat deklaratsiooni vastavalt muuta, ilma et see oleks tema pädevuse teostamise eeltingimus konventsiooniga reguleeritavates küsimustes.

Euroopa Liit täpsustab, et konventsiooni kohaldatakse seoses Euroopa Liidu pädevusega nende liikmesriikide territooriumide suhtes, kus kohaldatakse ELi lepingut ja ELi toimimise lepingut vastavalt ELi lepingu artiklile 52 ja muu hulgas ELi toimimise lepingu artiklis 355 sätestatud tingimuste kohaselt.